

ÅM 06-26

Uttalelser

Forslag til vedtak

1. Årsmøtet behandler tre uttalelser.

Nr.	Tittel	Forslagstiller	Innstilling
UT01	Nye tiltak mot desinformasjon	Gausdal SV	Behandles
UT02	Brukerstyrt Personlig Assistanse (BPA) – Finansiering og styring	Tynset SV	Avvises
UT03	Historien om husmannsvesenet må tas vare på	Nordre Land SV	Oversendes FS
UT04	CRPD – fra bokstaver til handling	Nordre Land SV	Behandles
UT05	Yrkesfag må prioriteres politisk!	Innlandet SU	Oversendes FS
UT06	Vi løyer ikkje bustadkrisa ved berre å byggje nytt	Lillehammer SV	Behandles

Innstilling ble ettersendt fra fylkesstyret i uke 9.

Bakgrunn

Det har kommet inn seks uttalelser til behandling på årsmøtet. Fristen for å foreslå uttalelser var 21. februar. Fylkesstyret ettersendte sine innstillinger i uke 9.

Om innstillingene

UT01 om nye tiltak mot desinformasjon har høy aktualitet og handler om å ivareta demokratiet og styrke redaktørstyrte medier. Den utdyper nasjonal og internasjonal politikk med punktet om krav til innholdsmarkedsføring.

Fylkesstyret innstiller på å behandle uttalelsen.

UT02 om BPA tar opp et viktig tema for å gi bedre likestilling i samfunnet for mennesker med funksjonsvariasjoner. Temaet er vedtatt sentralt med flere og bredere perspektiver enn uttalelsen, som eksempelvis fjerning av aldersgrenser og anstendige arbeidsvilkår, samt å stoppe høye kommunale egenandeler. Uttalelsen er i strid med nylig vedtatt nasjonal politikk på SV sitt siste landsmøte om å ta helse ut av ordningen. Den foreslås avvist, men bør følges opp på et senere tidspunkt når helse- og omsorgsdepartementet konkretiserer iverksettelse av NOU Selvstyrt er velstyrt fra 2021. Alle kommunestyrerepresentanter oppfordres til å undersøke gjeldende praksis og egenandeler i egen kommune.

Fylkesstyret innstiller på å avvise uttalelsen.

UT03 om nasjonalt senter for husmannsvesen er en lokal sak og ny nasjonal politikk. Uttalelsen foreslås oversendt fylkesstyret for videre behandling.

UT04 om CRPD er aktuell og utvikler nasjonal politikk ved å forslå forslag om finansiering av søksmål for å sette vedtatte menneskerettigheter ut i livet når trang kommuneøkonomi begrenser rettigheter.

Fylkesstyret innstiller på å behandle uttalelsen.

UT05 om yrkesfag foreslås oversendt fylkesstyret som et mulig tema på representantskapsmøte.

UT06 om boligkrisa er svært aktuell og viser SV sin nasjonale politikk. Målgruppe bør være offentligheten, og det er en aktuell sak i kommunestyrene i tillegg til fylkestingsgruppa. Den kan være med på å gi SV et sterkere sakseierskap.

Fylkesstyret innstiller på å behandle uttalelsen

Nye tiltak mot desinformasjon

Forslagsstiller Gausdal SV

Innstilling Behandles

Votering ☐ For ☐ Mot ☐ Avholdende

I en fragmentert mediehverdag med logaritmebaserte plattformer og uklare avsendere, viskes ofte grensene ut mellom dokumentert og udokumentert informasjon. Det kan være vanskelig å skille mellom reelle nyheter og desinformasjon. Tilliten mellom mennesker, institusjoner og myndigheter svekkes, noe som påvirker det offentlige ordskiftet. I verste fall blir viktige samfunnsbeslutninger fattet på feilaktig grunnlag. Samtidig blir samfunnsdebatten stadig mer polarisert. Det har blitt hverdagskost at demokratiske valgte statsledere bevisst fremsetter løgner og feilinformasjon.

Et velfungerende demokrati forutsetter et åpent ordskifte basert på fakta og gjensidig respekt. Det gjøres allerede mye for å underbygge dette, blant annet med fokus på kildekritikk og uenighetsfelleskap i norsk skole. Samtidig er det viktigere enn på lenge at det tas flere grep som sikrer en offentlig samtale preget av kunnskap og tillit. Tiltakene må både bidra til å redusere spredningen av desinformasjon, og styrke den faktabaserte journalistikken. SV mener kampen mot desinformasjon må bygges på noen hovedgrep:

- **Begrense algorit mestyrt spredning og ansvarliggjøre sosiale medier for innhold de aktivt fremmer.** Plattformene må pålegges et lovpålagt ansvar for innhold de prioriterer, etter prinsipper som ligner redaktøransvar i tradisjonelle medier. Samtidig må algoritmene sikre at brukerne eksponeres for et mangfold av kilder og perspektiver, for å styrke kvaliteten og tilliten i den offentlige samtalen.
- **Styrke mediemangfoldet og de redaktørstyrte mediene.** En sterk og uavhengig presse er avgjørende for å hegne om demokratiet. Derfor må pressestøtten økes og momsritaket må gjøres plattformnøytralt, slik at den gjelder for både papir og digitale medier. I tillegg bør det etableres en egen tilskuddsordning for unge lesere. Det finansieres ved å gebyrlegge annonser i sosiale medier.
- **Innholdsmarkedsføring som kan forveksles med nyhets- eller faktastoff, må forbys.** Skillet mellom redaksjonelt innhold og reklame er avgjørende. I dag kan enkelte typer annonsørinnhold lett forveksles med journalistikk. Det undergraver tilliten til mediene og øker risikoen for spredning av desinformasjon. Derfor bør lovverket endres slik at det ikke lenger er tillatt med innholdsmarkedsføring som ligner journalistikk, deriblant såkalte «native ads».

Vi vil aldri bli kvitt desinformasjon helt, men vi kan ta konkrete grep som bidrar til en offentlig samtale basert på fakta og tillit.

UT02

Brukerstyrt Personlig Assistanse (BPA) – Finansiering og styring

Forslagsstiller Tynset SV**Innstilling** Avvises**Votering** ☐ For ☐ Mot ☐ Avholdende

32 BPA er en tjeneste som for mange funksjonshemmede er helt nødvendig for å kunne leve et
33 så godt og selvstendig liv som mulig. Det har vært en lang og krevende prosess for
34 funksjonshemmedes interesseorganisasjoner og mange enkeltpersoner å få på plass denne
35 tjenesten. I 2015 vedtok endelig stortinget at dette ble en lovpålagt tjeneste.

36 Stortinget vedtok videre i desember 2025 å inkorporere FN-konvensjonen for mennesker
37 med nedsatt funksjonsevne (CRPD) i menneskerettsloven. Dette er med på å gi et sterkere
38 rettighetsperspektiv for funksjonshemmede, da det betyr at konvensjonen gjelder direkte
39 som norsk lov og får forrang foran annen, motstridende lovgivning. Mye takket være et stort
40 påtrykk fra SV.

41 Til tross for dette, er det fortsatt mange funksjonshemmede som ikke får eller får et altfor
42 dårlig tilbud når det gjelder BPA. Ordningen administreres og tilbys av kommunene, enten
43 ved at de organiserer tjenesten selv eller setter den ut til eksterne tilbydere. Uansett
44 organisering, er det kommunene som gjør vedtak om hvem som får tjenesten og omfanget
45 (hvor mange timer) som gis. Med dagens svært trange og underfinansierte
46 kommuneøkonomi, blir det gitt for dårlige tjenester på visse områder. Dette gjelder
47 dessverre i mange kommuner BPA. Mange har en oppfatning av at denne tjenesten er en
48 svært dyr tjeneste, noe som blir motbevist hvis man ser det ut fra et samfunnsøkonomisk
49 perspektiv. Det har vist seg at det er relativt store forskjeller mellom kommunene, hvor lett
50 det er å få innvilget BPA og ikke aller minst omfanget av tjenesten. Det har i media kommet
51 frem flere tilfeller av unge funksjonshemmede som ikke kan flytte til en annen kommune
52 for å ta seg utdanning, fordi de ikke får et tilfredsstillende tilbud om BPA i den nye
53 kommunen slik at det ikke lar seg gjøre å studere. Eller ungdom som ikke har nok BPA-timer
54 til å kunne ha fritidsaktiviteter eller være sammen med venner i fritida. Vi vet at det fortsatt
55 er unge funksjonshemmede som bor på sykehjem fordi de ikke har fått et godt nok BPA-
56 tilbud til å kunne bo i egen bolig. Dette er ikke verdig i dagens Norge.

57 Det bør kunne gis et godt nok tilbud om BPA til alle som faller inn under ordningen, slik at
58 det er mulig å leve et verdig liv, uansett i hvilken kommune man bor i.

59 Regjeringen satte 13. oktober 2025 ned et ekspertutvalg som skal vurdere hvordan
60 ordningen med brukerstyrt personlig assistanse (BPA) kan forbedres for å sikre likestilling,
61 likeverd og økt samfunnsdeltakelse. Det er å håpe på at dette arbeidet kan føre til en bedre
62 løsning enn dagens system.

63 **Vi mener at SV må være en pådriver for at BPA-ordningen styrkes.**

64 To av de viktigste punktene er;

- 65 • BPA må tas ut av helse- og omsorgstjenestelovgivningen og over i en egen lovgiving
66 for BPA.
67 Dette for at BPA flyttes ut fra helse- og omsorgsektoren i kommunene. BPA er ikke
68 en helsetjeneste, men et likestillingsverktøy.
- 69 • Forvaltningsansvaret overføres fra kommunene til staten.
- 70 • Dette for å sikre en mer lik og rettferdig tjeneste, uansett hvilken kommune du bor i.
71 Subsidiært bør kommune få øremerkede midler fra staten pr. BPA-bruker eller pr.
72 time BPA-tjeneste de har i kommunen, slik at ordningen ikke blir nedprioritert pga
73 dårlig kommuneøkonomi.

UT03

Historien om husmannsvesenet må tas vare på

Forslagsstiller Nordre Land SV**Innstilling** Oversendes fylkestyret**Votering** ☐ For ☐ Mot ☐ Avholdende

74 Historien om husmannsvesenet er en viktig del av Norges kulturhistorie som har fått alt for
75 liten plass i historiebøkene. Dette er historien til vanlige folk og sliterne i det norske
76 samfunnet fra 1600-tallet og fram til slutten av 1800-tallet. Innlandet SV ser det som en
77 prioritert oppgave å ta vare på, formidle og bygge kunnskap om denne delen av norsk
78 kulturarv.

79 Husmenn og husmannskvinner utgjorde i lange perioder en stor del av befolkningen, særlig i
80 innlandsområdene. De levde under sterke avhengighetsforhold, ofte uten eiendomsrett og
81 politisk makt, men var samtidig helt avgjørende for matproduksjon, ressursutnyttelse og
82 oppbyggingen av lokalsamfunn over hele landet.

83 Husmannsvesenet er helt sentralt for å forstå klasseforskjeller, eiendomsforhold, makt og
84 arbeidsliv i norsk historie. Det gir også viktige perspektiver på fattigdom, sosial ulikhet,
85 migrasjon og kvinners arbeid – temaer som fortsatt er høyst relevante i dag.

86 Innlandet SV mener det er svært positivt at Land Museumslag har mottatt midler fra
87 Innlandet fylkeskommune til et forprosjekt for etablering av et nasjonalt senter for
88 husmannsvesenet.

89 Plasseringen av et nasjonalt senter på Lands Museum er både faglig og politisk godt
90 begrunnet. Land sitter på særegent kildemateriale knyttet til husmannsvesenet, blant annet
91 husmannsundersøkelsen i Torpa, som er innskrevet i Norges dokumentarv.

92 Innlandet SV mener det er avgjørende at et nasjonalt senter for husmannsvesenet
93 lokaliseres til Innlandet. Det var her flest husmenn levde og arbeidet, og det er her de
94 sosiale og materielle sporene etter husmannsvesenet er tette. En plassering ved Lands
95 museum i Innlandet gir historisk legitimitet, styrker distriktene og bidrar til å motvirke
96 sentralisering av nasjonale kulturinstitusjoner – i tråd med SVs mål om levende
97 lokalsamfunn og sterke offentlige kulturinstitusjoner i hele landet.

98 Et nasjonalt senter for husmannsvesenet er en viktig offentlig oppgave for å:

- 99 • dokumentere og sikre kunnskap om en samfunnsgruppe som historisk har hatt lite
- 100 synlighet i historiefortellingen
- 101 • legge til rette for forskning på klasse, eiendom, arbeid og ulikhet i norsk historie
- 102 • utvikle tilgjengelig og inkluderende formidling til skoler, museer og allmennheten
- 103 • styrke forståelsen av sammenhenger mellom historisk og dagens sosiale ulikhet

104 **Innlandet SV vil jobbe for at prosjektet og historien**

- 105 • får politisk støtte og langsiktig offentlig finansiering for å kunne realiseres.
- 106 • at Lands museum gis nasjonalt ansvar for kulturformidlingen og
- 107 kunnskapsbyggingen om husmannsvesenet blir en del av fellesskapets infrastruktur,
- 108 ikke som marked.

UT04

CRPD – fra bokstaver til handling

Forslagsstiller Nordre Land SV

Innstilling Behandles

Votering ☐ For ☐ Mot ☐ Avholdende

109 Stortinget vedtok i desember 2025 å gjøre FN-konvensjonen om rettigheter til mennesker
110 med nedsatt funksjonsevne (CRPD) til norsk lov. Dette innebærer at CRPD vil gjelde foran
111 annen lovgivning gjennom en egen bestemmelse i menneskerettighetsloven, som trådte i
112 kraft ved nyttår.

113 I lovforslaget skriver regjeringen at lovendringen vil få «begrensede rettslige
114 konsekvenser», og Stortingets justiskomite viser til at vedtaket har «en viktig politisk og
115 symbolsk betydning», og skal «gi et klart signal».

116 Vi ser stadig nye konfliktsaker, særlig «tvangsflyttingssaker» i kommunene, hvor
117 kommuners behov for økonomisering og effektivisering av tjenestetilbud og
118 tjenestemottakernes grunnleggende menneskerettigheter blir satt opp mot hverandre.

119 KS har tatt en tydelig rolle for å få rettslige avklaringer av kommunenes handlingsrom.
120 Dette medfører at en sårbar gruppe tas til retten, med de økonomiske belastningene det
121 kan medføre.

122 **SV skal**

- 123 • sørge for at lovendringen får reell betydning og ikke bare er et «signal»
- 124 • sørge for at den private part i prinsipielle rettsavklarende saker får fri rettshjelp
- 125 • jobbe videre for å gi kommunene økonomi til å ivareta gode tjenester til alle
- 126 innbyggere, slik at kommuneøkonomi ikke er et argument i konflikt med oppfyllelse
- 127 av menneskerettigheter

Yrkesfag må prioriteres politisk!

Forslagsstiller Innlandet SU

Innstilling Oversendes fylkesstyret

Votering ☐ For ☐ Mot ☐ Avholdende

128 Yrkesfagene er en av de største bærebjelkene i samfunnet vårt. Det er fagarbeidere som
129 bygger landet, utvikler velferden, driver industrien, og sørger for at hverdagen fungerer. Det
130 er de som reiser byggene vi bor i, vedlikeholder infrastrukturen vi er avhengige av,
131 produserer varene vi bruker, og leverer tjenestene vi ikke kan klare oss uten. Likevel ser vi at
132 yrkesfag altfor ofte nedprioriteres politisk, økonomisk og kulturelt. Dette må endres.

133 Altfor lenge har utdanningsdebatten vært preget av en kunstig rangering der teoretisk
134 kunnskap løftes frem på bekostning av praktisk kompetanse. Denne tankegangen svekker
135 ikke bare yrkesfagene – den svekker hele samfunnet. Når vi undervurderer praktisk
136 kunnskap, undervurderer vi også verdien av arbeid, erfaring og håndverk. Et moderne
137 samfunn er avhengig av begge deler: både hoder og hender.

138 Yrkesfagene spiller også en avgjørende rolle i å sikre sosial mobilitet og redusere forskjeller.
139 For mange unge representerer fagutdanning en trygg vei inn i arbeidslivet, økonomisk
140 selvstendighet og et meningsfullt yrke. Derfor handler satsing på yrkesfag ikke bare om
141 arbeidsmarkedspolitikk, men om sosial rettferdighet og like muligheter.

142 Yrkesfagene er avgjørende for sosial utjevning, verdiskaping og en bærekraftig
143 samfunnsutvikling. I møte med store samfunnsutfordringer – klimaendringer, teknologisk
144 omstilling og behovet for grønn industri – vil behovet for fagkompetanse bare øke.
145 Elektrifisering, energieffektivisering, sirkulærøkonomi og ny industri krever dyktige
146 fagarbeidere. Uten dem stopper omstillingen.

147 Offentlige myndigheter har et særlig ansvar for å sikre sterke, tilgjengelige og attraktive
148 yrkesfaglige løp i hele landet. Dette innebærer både investeringer, politisk vilje og et tydelig
149 verdimessig skifte. Yrkesfagene må gis stabile rammevilkår, høy kvalitet og langsiktig
150 prioritet.

151 Sånn det ligger an i dag kommer vi til å trenge over 90 000 fagarbeidere innen 2030. Det er
152 derfor vi må jobbe politisk for å sikre en trygg fremtid for både næringslivet og for
153 innovasjon i privat og offentlig sektor gjennom fagarbeidere.

154 **Innlandet SV skal derfor jobbe for**

- 155 • Styrke finansieringen av yrkesfagene slik at skolene har moderne utstyr, oppdaterte
- 156 verksteder og trygge, inspirerende læringsmiljøer som gjenspeiler dagens arbeidsliv
- 157 • Sikre retten til lære plass, blant annet gjennom økt offentlig ansvar og tydelige krav
- 158 til bedrifter som mottar offentlige kontrakter, slik at ingen elever faller mellom skole
- 159 og arbeidsliv
- 160 • Bekjempe frafall i videregående opplæring gjennom tettere oppfølging, flere lærere,
- 161 bedre rådgivningstjenester og sterkere samarbeid mellom skole, hjem og arbeidsliv
- 162 • Heve statusen til fagarbeidere gjennom en rettferdig lønnspolitikk, gode muligheter
- 163 for videreutdanning og tydelig politisk anerkjennelse av fagkompetansens verdi
- 164 • Styrke samarbeidet med fagbevegelsen, som en garantist for kvalitet i opplæringen,
- 165 seriøsitet i arbeidslivet og trygge, anstendige arbeidsforhold
- 166 • Motarbeide kommersialisering av utdanning, fordi kunnskap er et fellesgode – ikke
- 167 en markedsvare
- 168 • Sikre gratis og reell tilgang til utdanning, inkludert nødvendig utstyr og læremidler,
- 169 slik at økonomi aldri blir et hinder for læring
- 170 • Satse offensivt på yrkesfag i det grønne skiftet, der fagkompetanse er avgjørende
- 171 for å bygge et bærekraftig, fremtidsrettet samfunn

UT06

Vi løyser ikkje bustadkrisa ved berre å byggje nytt

Forslagsstiller Lillehammer SV

Innstilling Behandles

Votering ☐ For ☐ Mot ☐ Avholdende

172 Regjeringa vil byggje 130 000 nye bustader innan 2030, men denne strategien overser ei
173 meir berekraftig løysing: å ta i bruk og transformere bygningar vi allereie har. Samstundes
174 som vi manglar bustader, står store delar av bygningsmassen tom og forfell, noko som fører
175 til unødvendig riving og tap av ressursar.

176 I Noreg står rundt 211 000 bustader tomme, særleg i mindre tettstader. I tillegg kjem eit
177 stort tal andre bygningar – frå nedlagde skular og sjukeheimar til private næringsbygg – som
178 kan gjerast om til bustader. Slik transformasjon er ofte raskare og langt meir klimavenleg
179 enn nybygg, men krev betre insentiv, som momsfritak for rehabilitering og bruk av
180 gjenbruksmaterialar.

181 Ein politikk som prioriterer gjenbruk vil skape meir levande lokalsamfunn, redusere avfall og
182 styrkje forståinga for å ta vare på eksisterande arkitektur. Samstundes treng vi ein tredje
183 bustadsektor som kan tilby rimelege, ikkje-spekulative bustader til unge og folk med låg
184 inntekt, gjennom til dømes leige-til-eige-modellar og kooperative løysingar.

185 Dei høge bustadprisane gjer at bygging av nye bustader åleine ikkje kjem til å løyse
186 bustadkrisa. Fleire utfordringar vil bli løyst samtidig dersom etablering av ein tredje
187 bustadsektor blir koordinert med tiltak for å bruke bygningar og materialar på nytt. Når
188 folket får auka kjøpekraft vil ordremengda i byggjenæringa auke. Da vil fleire få moglegheit
189 til å kjøpe eigen bustad og ulikskapen i samfunnet blir jamna ut. Vidare blir miljøet tatt meir
190 vare på enn det som er tilfelle med dagens bustadpolitikk.

191 **Innlandet SV oppmodar SV om å setje transformasjon og gjenbruk av bustader og bygningar**
192 **på dagsorden, og om å vise veg i arbeidet for ein meir berekraftig bustadpolitikk. Her kan**
193 **partiet markere seg positivt med ny politikk. Desse tiltaka bør vurderast:**

- 194 • Ein nasjonal strategi for gjenbruk av tomme bygningar, som legg til rette for høg
195 grad av gjenbruk av statlege og kommunale eigedomar til bustadformål, men òg
196 private.
- 197 • Å berre tillate riving dersom det kan dokumenterast at rehabilitering ikkje er teknisk,
198 miljømessig eller økonomisk forsvarleg.
- 199 • Å tilpasse forskriftskrav slik at det blir enklare å rehabilitere og transformere eldre
200 bygningar til bustader.
- 201 • Å lovfesta eit minstekrav om at alle rehabiliterings- og nybyggprosjekt skal bruke ein
202 stor del naturlege materialar med lågt klimaavtrykk.
- 203 • Å innføre tilskotsordningar samt skatte- og momsfordelar som oppmuntrar til
204 rehabilitering og gjenbruk framfor nybygg.